

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/430
KARAR NO : 2021/473
KARAR TR : 20/09/2021

ÖZET: 2918 sayılı Kanun kapsamında tazminat istemiyle açılan davanın ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : C.A.
Vekili : Av. E.K.
Davalı : T.C. Ticaret Bakanlı 1
Vekili : Av. C.G.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin 24/02/2018 tarihinde yönetimindeki araçla seyir halindeyken Gürcistan plakalı ba ka bir araçla çarpı ması sonrasında kusurun di er araç sürücüsünde olmasına ra men yabancı aracın ve sürücüsünün sigortasının olmaması nedeniyle yasal takibin yapılamadı ı, böylelikle yabancı plakalı aracın geçerli sigortası bulunmamasına kar ın yurda giri inin sa lanmasında davalı idarenin hizmet kusuru bulundu undan bahisle fazlaya ili kin haklar saklı kalmak kaydıyla 20.000 TL maddi tazminatın olay tarihinden itibaren i leyecek yasal faiziyle birlikte davalı idareden tazmini istemiyle idari yargıda dava açmı tır.

2. Davalı idare vekili süresi içinde verdi i cevap dilekçesinde; uyu mazlı ın çözüm ve görüşünde adli yargının görevli oldu u görü üyle davanın görev yönünden reddi gerekti ini savunmu tur.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. dari Yargıda

3. Bursa 1. dare Mahkemesi, 28/02/2019 tarihli ve E.2018/1325, K.2019/188 sayılı dosyada, "*davanın görev yönünden reddine*" karar vermi , karar istinaf edilmi tir.

4. stanbul Bölge dare Mahkemesi 9. dare Dava Dairesi 11/11/2019 tarih ve E.2019/1356, K.2019/118 sayı ile "*istinaf ba vurusunun kabulüne ve Bursa 1. dare Mahkemesi, 28/02/2019 tarihli ve E.2018/1325, K.2019/188 sayılı kararının kaldırılmasına*" karar vererek dosyayı mahalline iade etmi tir. Kararın gerekçesi özetle öyledir:

"...uyu mazlık davacıya ait araçta maddi zarara neden oldu u iddia edilen aracın, Gümrük Sınır Kapısından ülkeye giri i sırasında geçerli bir trafik sigortasının veya buna e de er bir teminatın bulunup bulunmadı na ili kin denetim görevinin ifasından kaynaklandı ı, olayın bir yol kusurundan kaynaklı tazminat davası mahiyetinde olmadı ı, böylelikle uyu mazlı ın görüş ve çözümünde idare mahkemesinin görevli oldu u..."

5. Bursa 1. dare Mahkemesi, 08/01/2020 tarihli ve E.2019/1114, K.2020/4 sayılı dosyada, "*davanın ehliyet yönünden reddine*" karar vermi , karar istinaf edilmi tir.

6. İstanbul Bölge dâre Mahkemesi 9. dâre Dava Dairesi 16/06/2020 tarih ve E.2020/444, K.2020/505 sayı ile "istinâf ba vurusunun kabulüne ve Bursa 1. dâre Mahkemesi, 08/01/2020 tarihli ve E.2019/1114, K.2020/4 sayılı kararının kaldırılmasına" karar vererek dosyayı mahalline iade etmiştir. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava dosyasının incelenmesinden, davacının sürücüsü oldu u 61 HH057 plakalı araç ile BE010TA plakalı yabancı aracın çarpı ması sonucu oldu u ileri sürülen zararın tazmini istemiyle bakılmakta olan davanın açıldı ı, davalı idare tarafından verilen savunma dilekçesinde, davanın görev yönünden reddinin talep edildi i, Bursa 1. dâre Mahkemesi Hakimli inin 28.02.2019 tarih ve E:2018/1325, K:2019/188 sayılı kararı ile davanın görev yönünden reddine karar verildi i, anılan karara davacı tarafından yapılan istinâf ba vurusu sonucunda Dairemizin 11.11.2019 tarih ve E:2019/1356, K:2019/1188 sayılı kararı ile görevsizlik kararında hukuka uyarlık görülmemekle kararın kaldırıldı ı ve dava dosyasının yeniden yargılama yapılması maksadıyla Mahkemesine gönderildi i, Mahkemece, Dairemizin anılan kararı sonrası davalı idarenin görev itirazının reddine dair karar alınmaksızın bu kez davanın ehliyet yönünden reddine karar verildi i anlaşılmaktadır.

Buna göre; yukarıda yer verilen 2247 sayılı Kanununun 10. maddesi uyarınca. Dairemizce verilen kaldırma-gönderme kararı sonrası davalı idarenin görev itirazı hakkında ayrıca bir karar verilmesi, bu kararın taraflara tebli edilmesi ve bu suretle taraflara görev uyu mazlı ı çıkarma hakkı tanınması gerekirken, bu husus gözardı edilerek davanın ehliyet yönünden reddine ili kin olarak verilen kararda usul hükümlerine uygunluk görülmemiştir."

7. Bursa 1. dâre Mahkemesi, E.2020/660 sayılı dosyada, 16/09/2020 tarihli görevlilik kararıyla, kaldırma kararı do rultusunda hareket ederek "davalının görev itirazının reddine" karar vermiştir. Kararın gerekçesi şöyledir:

"Anayasanın 125. maddesinde, idarenin, kendi eylem ve i lemlerinden do an zararı ödemekle yükümlü oldu u belirtilmiştir. 2577 sayılı dâri Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde de, idari eylem ve i lemlerden dolayı hakları muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, görüm ve çözümü idari yargının görev alanına giren idari dava türleri arasında gösterilmiştir.

Bir idari i lem ya da eylemin varlı ı ise, kamu hizmeti yürütümü amacıyla, kamu gücü kullanılarak bir kamu idaresi tarafından yapılmı bir faaliyetin bulunmasına ba lıdır.

Dosyanın incelenmesinden; davacının sürücüsü oldu u 61 HH 057 plakalı aracın Giresun li sınırları içerisinde Gürcistan uyruklu Jambuli KURDADZE yönetimindeki BE010TA plakalı araç ile çarpı tı ı, sürücüsü oldu u 61 HH 057 plakalı araçta meydana gelen 20.000,00.-TL maddi hasarın kendisi tarafından kar ılandı ı, kazada kusurlu olan yabancı plakalı aracın ye il kartının bulunmadı ı, zararın giderilmesi için idareye yapılan ba vuruya olumsuz yanıt verilmesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldı ı anlaşılmaktadır.

Davacı tarafından, kazaya kar ı an aracın olay tarihi itibarıyla ye il kartı bulunmadı ı için kaza sonrasında aracında olu an zararın ülkeye giri i sırasında geçerli bir trafik sigortasının veya buna e de er bir teminatın bulunup bulunmadı ını kontrol etmekle yükümlü olan idarenin görevini tam olarak yapmamasının sebep oldu u ve olayda denetim görevinin tam olarak yerine getirmeyen idarenin hizmet kusurunun bulundu u iddia edilmektedir.

Bu durumda; uyu mazlık davacıya ait araçta maddi zarara neden oldu u iddia edilen aracın. Gümrük Sınır Kapısından ülkeye giri i sırasında geçerli bir trafik sigortasının veya buna e de er bir teminatın bulunup bulunmadı ına ili kin denetim görevinin ifasından kaynaklandı ı, olayın bir yol kusurundan kaynaklı tazminat davası mahiyetinde olmadı ı, böylelikle uyu mazlı ın görüm ve çözümünde idare mahkemesinin görevli oldu u sonucuna varılmakla, konunun 2918 sayılı kanundan kaynaklanan bir sorumluluk kapsamındaki tazminat davası oldu undan uyu mazlı ın görüm ve çözümünde idari yargının görevli oldu u sonucuna varılmı tır."

8. Davalı vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılması istemiyle ba vuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı ı'na gönderilmiştir.

B. Olumlu Görev Uyu mazlı ı Çıkarılmasına İli kin Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı ı Talebi

9. Yargıtay C. Ba savcısı, "somut olaya ili kin davanın adli yargı yerinde görülmesi gerekti i" görü üyle, 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına karar vererek dosyayı Uyu mazlık Mahkemesine göndermi tir. Olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına ili kin talebin ilgili kısmı u ekildedir:

"...Bilindi i gibi, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanun'un amacının karayollarında can ve mal güvenli i yönünden trafik düzenini sa layacak ve trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek oldu u; "Kapsam" ba lıklı 2. maddesinde, bu Kanun'un trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulanmasını ve denetlenmesini ilgili kurulu ları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalı ma usulleri ile di er hükümleri kapsadı ı ve bu Kanun'un karayollarında uygulanaca ı; 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu oldu u yolları trafik düzeni ve güvenli ini sa layacak durumda bulundurmanın gerekli görülen kav aklara ve yerlere trafik ııklı i aretleri, i aret levhaları koymak ve yer i aretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında oldu u belirtilmi tir.

2918 sayılı Kanun'un 85. maddesinin birinci fıkrasında, "Bir motorlu aracın i letilmesi bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına yahut bir eyin zarara u rmasına sebep olursa, motorlu aracın bir te ebbüsün unvanı veya i letme adı altında veya bu te ebbüs tarafından kesilen biletle i letilmesi halinde, motorlu aracın i leteni ve ba lı oldu u te ebbüsün sahibi, do an zarardan mü tereken ve mü teselsilen sorumlu olurlar." hükmüne, be inci fıkrasında ise " leten ve araç i leticisi te ebbüsün sahibi, aracın sürücüsünün veya aracın kullanılmasına yardımcı ki ilerinin kusurundan kendi kusuru gibi sorumludur." hükmüne yer verilmi tir. Aynı Kanun'un 106. maddesinde ise "Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine ve belediyelere, kamu iktisadi te ebbüslerine ve kamu kurulu larına ait motorlu araçların sebep oldukları zararlardan dolayı, bu Kanunun i letenin hukuki sorumlulu una ili kin hükümleri uygulanır." hükmü getirilmi tir.

Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'un 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle de i ik 110. maddesinde, " leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dâhil, bu Kanundan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır. / Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumlulu a ili kin davalar, sigortacının merkez veya ubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulundu u yer mahkemelerinden birinde açılabilce i gibi kazanın vuku buldu u yer mahkemesinde de açılabilir." hükmü bulunmaktadır.

Uyu mazlık Mahkemesinin 02/03/2015 tarihli ve E.2014/834 ve K.2015/79 sayılı, 02/02/2015 tarihli ve E.-K.2015/1-43 sayılı, 15/02/2016 tarihli ve E.-K.2016/29-65 sayılı kararlarında da "2918 sayılı Yasanın 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin yukarıda anılan kararları ve konuya ili kin Uyu mazlık Mahkemesi kararları göz önünde bulunduruldu unda, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenli i yönünden trafik düzeninin sa lanarak trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadı ı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalı ma usullerini kapsadı ı, olayda; davacının yaralanmasına sebep olan kazanın karayolundaki eksikliklerden (tek yön, azami hız tabelası ile girilmez i aretinin bulunmamasından ve yaya geçi ini düzenleyen i aret, ıık ve levhaların bulunmamasından) kaynaklandı ı ve bu durumun trafik güvenli i ve denetimi kapsamında bulundu u" denilmek suretiyle bu tür davaların çözümünde adli yargının görevli oldu u vurgulanmı tir..."

10. Benzer dosyalardaki görü ü bilindi inden, ayrıca Danı tay Ba savcısının görü ü alınmamı tır.

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

11. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanun'un amacının karayollarında can ve mal güvenli i yönünden trafik düzenini sa layacak ve trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek oldu u; “Kapsam” ba lıklı 2. maddesinde, bu Kanun'un trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kurulu ları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalı ma usulleri ile di er hükümleri kapsadı ı ve bu Kanun'un karayollarında uygulanaca ı; 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu oldu u yolları trafik düzeni ve güvenli ini sa layacak durumda bulundurmanın, gerekli görülen kav aklara ve yerlere trafik ı klı i aretleri, i aret levhaları koymak ve yer i aretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında oldu u belirtilmi tir.

12. Öte yandan 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle de i ik 110. maddesinde “ *leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dâhil, bu Kanundan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.*

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumlulu a ili kin davalar, sigortacının merkez veya ubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulundu u yer mahkemelerinden birinde açılabilce i gibi kazanın vuku buldu u yer mahkemesinde de açılabilir”; Geçici 21. maddesinde de “*Bu Kanununun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ili kin hükmü, yürürlü e girdi i tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek dare Mahkemesinde açılmı bulunan davalara uygulanmaz”* denilmi tir.

13. Aynı Kanun'un "mali sorumluluk sigortası yaptırma zorunlulu u" ba lıklı 91.maddesinin 1.fıkrası öyledir:

"Yabancı plakalı ta ıtların Hazine Müste arlı mın ba lı oldu u Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre Türkiye'de geçerli sigortaları yoksa bunlar için zorunlu mali sorumluluk sigortası Türkiye sınırlarına giri leri sırasında yapılır."

14. Anayasa'nın 158. maddesinin son fıkrasında “*Di er mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyu mazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır.*” denilmektedir.

B. Yargı Kararları

15. 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3.Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz ba vuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, 26/12/2013 tarihli ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararında u gerekçe ile anılan kuralı Anayasa'ya aykırı görmemi ve iptal istemini oy birli iyle reddetmi tir:

“... Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildi i üzere, tarihsel geli ime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemi ve idari uyu mazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danı tay yetkili kılınmı tir. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına

giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. tiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin askeri taşıtı ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete elverişli olması veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarda görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. tiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu trafiği üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. dare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. tirazın reddi gerekir..."

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk inceleme

16. Uyuşmazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 20/09/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin, anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen yöntemine uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay C. Ba savcısına, 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldı, anlaşılmaktadır. Usule elverişli herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın incelenmesi

17. Raportör-Hâkim Engin SELMOĞLU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇETİÇ'in davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gerekçesi görüldüğü bildirildi.

18. Dava, davacının aracıyla geçirdiği trafik kazasının tarafı olan yabancı plakalı aracın geçerli sigortası bulunmamasına karşın idarece yurda girişinin sağlanması sebebiyle zarar tahsilatının yapılamadığı iddiası ve tazminat istemiyle açılmıştır.

19. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğini, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibarıyla görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, başta Uyuşmazlık Mahkemesi olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uygulanması zorunlu bir karar mesabesinde değildir.

20. 2918 sayılı Kanun'un yukarıda yer verilen 91. ve 110. maddeleri ile Anayasa Mahkemesinin i aret edilen kararı gözetildi inde, bahsi geçen düzenlemelerin karayollarında, can ve mal güvenli i yönünden trafik düzeninin sa lanarak trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadı ı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalı ma usullerini kapsadı ı, Kanun'dan do an sorumluluk davalarının, adli yargıda görülece i ilkesi gere i, meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varılmı tır.

21. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısınca yapılan ba vurunun kabulü ile davalı vekilinin görev itirazının reddine ili kin Bursa 1. dare Mahkemesinin 16/09/2020 tarihli ve E.2020/660 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekti i sonucuna varılmı tır.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGI YER N N GÖREVL OLDU UNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısının BA VURUSUNUN KABULÜ ile Bursa 1. dare Mahkemesinin 16/09/2020 tarihli ve E.2020/660 sayılı GÖREVL L K KARARININ KALDIRILMASINA,

20/09/2021 tarihinde, Üyeler Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın KAR I OYU ve OY ÇOKLU U LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KAR I OY

dari yargı yerince verilen görevlilik kararı nedeniyle olu an olumlu görev uyu mazlı ı üzerine sayın ço unluk görü ü do rultusunda “Uyu mazlı ın çözümüünün 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesi gere ince adli yargının görev alanında bulundu u” gerekçesiyle adli yargının görevli oldu una karar verilmi tir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesine 6099 sayılı Kanun'la eklenen 1. fıkraya ile " leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dâhil, bu Kanundan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır." hükmü getirilmi tir.

Eldeki uyu mazlık ise anılan Kanun hükmü kapsamında kalmamaktadır. Zira, 2918 sayılı Kanun'un 85. maddesinde açıkça belirtildi i üzere kanun motorlu araçların i letilmesinden do an zararlar nedeniyle araç i leteninin hukuki sorumlulu unu düzenlemektedir. Oysa ki somut uyu mazlıkta davacı, gerçekte en trafik kazasında olayın di er tarafı yabancı aracın sınır kapısında sigorta yapılmaksızın yurda giri ine izin verildi i gerekçesiyle u radı ı zararda davalı idarenin hizmet kusuru bulundu unu ileri sürmektedir.

Anayasa'nın 125. maddesinde; idarenin her türlü eylem ve i lemlerine kar ı yargı yolunun açık oldu u belirtildikten sonra, son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve i lemlerinden do an zararı ödemekle yükümlü oldu u kurala ba lanmı tir.

dare kural olarak yürüttü ü kamu hizmetiyle nedensellik ba ı kurulabilen zararları tazminle yükümlü olup; idari eylem ve/veya i lemlerden do an zararlar dare Hukuku kuralları çerçevesinde, hizmet kusuru veya kusursuz sorumluluk ilkeleri gere i tazmin edilmektedir.

darenin yürütmekle görevli oldu u bir hizmetin kurulu unda, düzenleni inde veya i leyi indeki nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya bo luk olarak tanımlanabilen hizmet kusuru; hizmetin kötü i lemesi, geç i lemesi veya hiç i lememesi hallerinde gerçekte mekte ve idarenin tazmin yükümlülü ünün do masına yol açmaktadır.

Davalı kamu tüzel ki ili i olup; kural olarak, i lem ve eylemleri idari nitelik ta ır. Somut olayda, bu davalının kanun ile kendilerine verilmi bulunan görevleri gere i gibi yerine getirmediikleri ileri sürülmü tür. Görevin hiç veya gere i gibi yerine getirilmemesi hizmet kusuru niteli indedir. dare'nin hizmet kusurundan do an zararlardan dolayı, dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesi gere ince dare'ye kar ı idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gerekir.

Yabancı aracın zorunlu sigortası yapılmadan idare tarafından yurda giri ine izin verilmesine ili kin olarak gerçekte tirilen i lem idari nitelikte olup, gere i gibi yapıp yapılmadı ı hususunun idari yargı yerinin denetimine tabi bulunmasına göre 2577 sayılı .Y.U.K 2/1-b maddesinde sayılan dava çe itlerinden olan eldeki tam yargı davasında uyu mazlı ın çözümünde idari yargı görevlidir.

Bu gerekçelerle uyu mazlıkta Adli Yargıyı görevli kabul eden sayın ço unlu un görü üne katılmıyoruz. 20/09/2021

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN